

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อ
คุณภาพผู้เรียนยุคชีวิตวิถีใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาานครพนม เขต 2

Academic Leadership of School Administrators Affecting Quality of Learners
in the New Normal Era Under Nakhon Phanom Primary Educational
Service Office Area 2

กิตติศักดิ์ แวงดา¹, ชาญวิทย์ หาญรินทร์² และ ไพฑูรย์ พวงยอด³

Kittisak Waengda¹, Chanwit Hanrin² and Paitoon Phuangyod³

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม

Faculty of Education, Nakhon Phanom University

E-mail: 646150110302@npu.ac.th

Received October 18, 2022; **Revised** November 13, 2022; **Accepted** November 29, 2022

Abstract

This study focused on finding the effects of academic leadership of school administrators towards the quality of learners in the new normal era from related stakeholders in Nakhon Phanom Primary Education Office, Area 2 with the following purposes: 1) to study and compare academic leadership of the school administrators, 2) to study and compare the quality of the learners classified in the new normal era, 3) to study the correlation between academic leadership of the school administrators and quality of learners in the new normal era, and 4) to study the predictive power of academic leadership of school administrators affecting the quality of learners in the new normal era. Questionnaires were used as the research tools. The sample was 382 administrators and teachers in the area mentioned. The results were as follows: 1) the overall academic leadership of the administrators in the area was at the highest level, while comparing academic leadership of the administrators classified by their status, the results were statistically different, 2) the overall quality of learners in the new normal was at the highest level, while comparing students' quality classified by status and size showed statistically differences, 3) The correlation between academic leadership of administrators and the quality of learners in the new normal era was statistically positive

($r_{xy} = .88$). 4). Variables to yield academic leadership of school administrators include technology, research and innovation, learning environment, and modern vision of school administrators which have predictive power to affect quality of learners in the new era at 29%.

Keywords: Academic Leadership; Quality of Learners in the New Normal; The Nakhon Phanom Primary Educational Service Area Office 2

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาและเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา 2) ศึกษาและเปรียบเทียบคุณภาพผู้เรียนยุคชีวิตวิถีใหม่ 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณภาพผู้เรียนยุคชีวิตวิถีใหม่ และ 4) ศึกษาอำนาจพยากรณ์ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนยุคชีวิตวิถีใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 382 คน เครื่องมือที่ใช้ ได้แก่ แบบสอบถาม ผลการวิจัยพบว่า 1) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาจำแนกตามสถานภาพ พบว่าแตกต่างกัน 2) คุณภาพผู้เรียนยุคชีวิตวิถีใหม่ พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ผลการเปรียบเทียบคุณภาพผู้เรียนยุคชีวิตวิถีใหม่ จำแนกตามสถานภาพ พบว่าแตกต่างกัน 3) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับคุณภาพผู้เรียนยุคชีวิตวิถีใหม่ ในเชิงทางบวก ($r_{xy} = .88$) และ 4) ตัวแปรภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ร่วมส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนยุคชีวิตวิถีใหม่ ได้แก่ ด้านเทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม ด้านการสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ ด้านการมีวิสัยทัศน์ที่ทันสมัย สามารถพยากรณ์คุณภาพผู้เรียนยุคชีวิตวิถีใหม่ ได้ร้อยละ 29

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา; คุณภาพผู้เรียนยุคชีวิตวิถีใหม่; สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2

บทนำ

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารเป็นสิ่งที่จำเป็นและสำคัญที่สุดในการจัดการบริหารโรงเรียนให้ประสบผลสำเร็จมีการทำงานอย่างมีคุณภาพตอบสนองต่อสังคมโลกและปัจจุบันในยุคที่มีการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID-19) พฤติกรรมผู้บริหารสถานศึกษามีความสำคัญทั้งทางด้านภาวะผู้นำทางวิชาการที่จะสามารถไปสู่ความสำเร็จทั้งนี้จะต้องอาศัยผู้มีส่วนได้ส่วนเสียและทุกภาคส่วนทั้งนี้ควรมุ่งเน้นการปฏิบัติตามแผนนโยบายภาครัฐรวมถึงการใช้ความร่วมมือของชุมชน ผู้ปกครอง และเครือข่ายในการดูแลนักเรียน ผู้บริหารสถานศึกษาควรเน้นไปที่การบริหารการสร้างคุณค่าให้กับตนเองเพื่อแสดงถึงการเป็นตัวอย่างที่ดีให้ความเป็นธรรมแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาทั้งในเรื่องสวัสดิการต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องและความเจริญก้าวหน้าต่อไปในอนาคต เป็นสถานการณ์ที่เป็นกำหนดบทบาทของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการตัดสินใจและจะส่งผลต่อการแสดงลักษณะภาวะของผู้นำของผู้บริหาร

ด้วยและผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นที่จะต้องเรียนรู้และส่งเสริมให้มีการใช้เทคโนโลยีการสื่อสารและเทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ด้วย (Karnjanapun, 2020)

คุณภาพผู้เรียนเป็นสิ่งที่สำคัญและถูกกำหนดไว้ในหลักสูตรการศึกษาทุกระดับ ทั้งยังเป็นเป้าหมายสูงสุดของการจัดการศึกษาที่ต้องการให้นักเรียนได้รับหลังจากการศึกษาในหลักสูตร ซึ่งคุณภาพผู้เรียนได้ถูกกำหนดไว้ในมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2561 มาตรฐานที่ 1 คุณภาพผู้เรียน ผลการเรียนรู้ที่เป็นคุณภาพของผู้เรียนทั้งด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการ ประกอบด้วย ความสามารถในการอ่าน การเขียน การสื่อสารการคิด คำนวณ การคิดประเภทต่าง ๆ การสร้างนวัตกรรม การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรการมีความรู้ ทักษะพื้นฐานและเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ และด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่เป็นค่านิยมที่ดีตามที่สถานศึกษากำหนด ความภูมิใจในท้องถิ่นและความเป็นไทย การยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและหลากหลาย รวมทั้งสุขภาพทางร่างกายและจิตสังคม (Office of the Basic Education Commission, 2018)

ความสำคัญดังกล่าวข้างต้นจะเห็นได้ว่าภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามีความสำคัญอย่างยิ่งและส่งผลกระทบต่อคุณภาพผู้เรียนในยุคชีวิตวิถีใหม่ ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนยุคชีวิตวิถีใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 เพื่อเป็นสารสนเทศในการวางแผนจัดการในการจัดการเรียนการสอนและพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตลอดจนการพัฒนาตนเองของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคชีวิตวิถีใหม่

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 จำแนกตาม สถานภาพและขนาดโรงเรียน
2. เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบคุณภาพผู้เรียนยุคชีวิตวิถีใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนมเขต 2 จำแนกตาม สถานภาพและขนาดโรงเรียน
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณภาพผู้เรียนยุคชีวิตวิถีใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2
4. เพื่อศึกษาอำนาจพยากรณ์ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนยุคชีวิตวิถีใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา

- 1) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ผู้วิจัยใช้กรอบแนวคิดที่ได้จากการสังเคราะห์แนวคิดและทฤษฎีของ Somprach (2017), Inwang (2017), Chareonkorn (2018), and Klanpaiboon (2021) สรุปรวมได้ 5 องค์ประกอบ ดังนี้ (1) ด้านการมีวิสัยทัศน์ที่ทันสมัย (2) ด้านการนิเทศหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ (3) ด้านการสร้างภาคีเครือข่ายทางวิชาการ (4) ด้านการสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ (5) ด้านเทคโนโลยี วิจัยและนวัตกรรม
- 2) คุณภาพผู้เรียนยุคชีวิตวิถีใหม่ ผู้วิจัยใช้กรอบแนวคิดของ Ministry of Education (2020), Pomkasate, Xupravati & Siribanpitak (2020), Kopatta et al. (2021), and Tigulwong (2021) สรุปรวมได้ 5 องค์ประกอบ ดังนี้ (1)

ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียน (2) ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ (3) ด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม (4) ด้านทักษะการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง (5) ด้านสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระถมศึกษานครพนม เขต 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 2,360 คน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 195 คน และครู 2,165 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้วิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ปีการศึกษา 2565 จำนวน 382 คน ผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 141 คน และครูจำนวน 241 คน ผู้วิจัยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้เกณฑ์ร้อยละ (Srisa-ard, 2017) โดยใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Sampling)

ทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ได้ให้ความหมาย ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ความสามารถในการใช้กลยุทธ์การเป็นผู้นำและการบริหารโดยการนำความรู้ทักษะต่าง ๆ ในการส่งเสริมและสนับสนุนรวมทั้งสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ที่นำพาไปเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนได้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างมีคุณภาพ (Tancharemrut, 2020)

1. ภาวะผู้นำทางวิชาการ หมายถึง ความสามารถในการใช้ศาสตร์และศิลป์ ส่งเสริม สนับสนุน โน้มน้าว จูงใจ ในการพัฒนางานวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดภารกิจของสถานศึกษาอย่างมีวิสัยทัศน์ที่ทันสมัย ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมอย่างมีประสิทธิภาพ สร้างเครือข่ายส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาวิชาชีพครู สร้างวัฒนธรรมบรรยากาศที่นำไปสู่การเรียนรู้สร้างขวัญกำลังใจให้กับครูและนักเรียน

2. องค์ประกอบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สรุปได้ดังนี้

1) ด้านการมีวิสัยทัศน์ที่ทันสมัย หมายถึง พฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาในการแสดงวิสัยทัศน์ที่ชัดเจน มีแนวทางการดำเนินงานที่มีความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติ สามารถวิเคราะห์แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงปรับเปลี่ยนกลยุทธ์นำไปสู่การปฏิบัติ กล้าตัดสินใจ กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของครูอย่างชัดเจน แสวงหาความรู้และวิธีการใหม่ๆ มาแก้ไขปัญหาและพัฒนาองค์กรให้ประสบความสำเร็จโดยเน้นที่ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน

2) ด้านการนิเทศหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ หมายถึง กระบวนการปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างผู้นิเทศและผู้บริหารนิเทศโดยใช้เทคนิควิธีการที่หลากหลายเป็นระบบอย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ โดยการช่วยเหลือ สนับสนุน ส่งเสริม ให้คำแนะนำ หรือปรับปรุงคุณภาพผู้เรียน จัดสรรทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ วางแผนจัดทำหลักสูตรที่ให้ทันสมัย การใช้หลักสูตร ส่งเสริมให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน

3) ด้านการสร้างภาคีเครือข่ายทางวิชาการ หมายถึง การส่งเสริมความสัมพันธ์ทางวิชาการ มีการสื่อสารแลกเปลี่ยนเรียนรู้และเพิ่มช่องทางการเชื่อมโยงทางวิชาการที่หลากหลายร่วมกันวางเป้าหมายการเรียนรู้ของผู้เรียน ตรวจสอบสะท้อนผลการปฏิบัติงานทั้งในส่วนบุคคลและส่วนรวม สร้างสิ่งจูงใจให้ครูและนักเรียนเกิดการพัฒนาตนเองร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันแบบกัลยาณมิตรส่งเสริมการสร้างเครือข่ายของผู้บริหาร ครู นักเรียน ทั้งในและนอกสถานศึกษาจนเกิดเป็นวัฒนธรรมองค์กร

4) ด้านการสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ หมายถึง การพัฒนาหรือการจัดบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา ปรับปรุงสถานที่ให้เป็นปัจจุบัน ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดบรรยากาศการเรียนรู้ มีการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพให้มีบรรยากาศที่ดีทำให้เกิดความสบายใจ มีความรู้สึกปลอดภัยในการเรียนและทำงาน ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้นอกห้องเรียน สร้างขวัญและกำลังใจให้กับครูและนักเรียนเพื่อเป็นการพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามหลักสูตร

5) ด้านเทคโนโลยี วิทยา และนวัตกรรม หมายถึง การที่ผู้บริหารมีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีในการบริหารจัดการทางการศึกษามีข้อมูลสารสนเทศในการตัดสินใจอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นระบบสามารถวิจัยและสร้างนวัตกรรมเพื่อการบริหารจัดการศึกษา ส่งเสริม ครู บุคลากรทางการศึกษาให้ใช้เทคโนโลยีวิจัยและสร้างนวัตกรรมในการจัดการเรียนการสอนพัฒนาตนเองและใช้เผยแพร่ข้อมูลในการทำงาน

แนวคิดเกี่ยวกับคุณภาพผู้เรียนยุคชีวิตวิถีใหม่ คุณภาพในตัวผู้เรียนที่มีความครอบคลุมในด้านทักษะและด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้เรียนที่ช่วยเสริมสร้างให้ผู้เรียนมีคุณภาพบรรลุตามเป้าหมายของหลักสูตร (Chaotrakul, 2019)

3. ความหมายคุณภาพผู้เรียนยุคชีวิตวิถีใหม่ หมายถึง คุณลักษณะที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเป็นผลที่เกิดจากการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ผู้เรียนที่แสดงออกถึง ความรู้ ความสามารถ ทักษะการการคิด วิเคราะห์ อ่าน เขียน มีสมรรถนะที่สำคัญและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

4. องค์ประกอบคุณภาพผู้เรียนยุคชีวิตวิถีใหม่สรุปได้ดังนี้

1) ด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน คือ ผลที่เกิดจากกระบวนการเรียนการสอนตามหลักสูตรที่ทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน คิดคำนวณ และใช้ภาษาต่างประเทศ ทำให้นักเรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ด้านพุทธิพิสัย ด้านจิตพิสัย และด้านทักษะพิสัย

2) ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ คือ การที่ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม คุณลักษณะที่พึงประสงค์และค่านิยมที่ดี ยอมรับที่จะอยู่ร่วมกันบนความแตกต่างและหลากหลายมีทักษะชีวิตที่ดีสามารถแก้ปัญหาต่าง ๆ โดยสันติวิธีใช้ชีวิตอย่างพอเพียง ตระหนัก รู้คุณค่า ร่วมอนุรักษ์วัฒนธรรมสิ่งแวดล้อม เป็นคนดีของสังคมสามารถอยู่และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข

3) ด้านการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม คือ ความสามารถในการใช้และเลือกใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมทันสมัยในการเรียนรู้สืบค้นข้อมูลในการทำงาน ใช้เทคโนโลยีในการสื่อสารและรับสารมีวัฒนธรรมในการใช้ภาษาในการถ่ายทอดความคิด ความเข้าใจ ความรู้สึก สามารถสร้างสรรค์นวัตกรรมวิธีการปฏิบัติปรับปรุงหรือดัดแปลงต่อยอดประดิษฐ์ที่แปลกใหม่

4) ด้านทักษะการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง คือ กระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนด้วยตนเองที่แสวงหาความรู้ ค้นคว้าจากแหล่งทรัพยากรรอบตัวตามความสนใจ ความต้องการ ความถนัด อย่างมีเป้าหมายที่ชัดเจนอย่างมีวิจารณญาณ พัฒนาการตนเองอยู่เสมอประเมินและสร้างข้อสรุปบทเรียนชีวิตของตนเองสามารถปรับเป้าหมายแผนและทิศทางสู่ความสำเร็จวางตัวและกำหนดทำที่ใดเหมาะสมกับสถานการณ์เพื่อให้มีความสุขตามสภาพ

5) ด้านสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี คือ การที่ผู้เรียนมีสุขภาพร่างกายที่มีความสมบูรณ์ ไม่เสพหรือแสวงหาผลประโยชน์จากสิ่งเสพติด อบายมุข หลีกเลียงสถานการณ์เสี่ยงที่จะนำไปสู่การเกิดอันตราย ภาวะของจิตใจ

ที่มีความสดชื่น แจ่มใส สามารถควบคุมอารมณ์ให้มั่นคงเป็นปกติ กล้าแสดงออกอย่างเหมาะสมให้เกียรติผู้อื่น เข้าร่วมกิจกรรมทางสังคมตามความสนใจและมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี

วิธีดำเนินการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้แบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบสำรวจรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) ซึ่งมีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง .80 – 1.00 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง .69 – .90 และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .98

ตอนที่ 3 แบบสอบถามคุณภาพผู้เรียนยุคชีวิตวิถีใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating scale) ซึ่งมีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง .60 – 1.00 ค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง .52 – .77 และมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .96

สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ 1) หาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congruence : IC) 2) หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อ โดยวิธีหาความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมทั้งฉบับ (Item Total Correlation) โดยการหาลัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย ตามวิธีของเพียร์สัน (Pearson's Product – Moment Coefficient of Correlation) 3) หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach)

สถิติพื้นฐาน ได้แก่ 1) ร้อยละ (Percentage) 2) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และ 3) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ 1) ค่าที (t-test แบบ Independent Samples) 2) การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (F-test แบบ One way ANOVA) กรณีพบความแตกต่าง จะเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่ โดยใช้วิธีของเชฟเฟ (Scheffe's Analysis) 3) การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson 's Correlation Coefficient) 4) การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยเรื่องภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนยุคชีวิตวิถีใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 มีสาระสำคัญดังนี้

ตารางที่ 1 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านการมีวิสัยทัศน์ที่ทันสมัย	4.64	.39	มากที่สุด
2. ด้านการนิเทศหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้	4.63	.37	มากที่สุด
3. ด้านการสร้างภาคีเครือข่ายทางวิชาการ	4.64	.41	มากที่สุด
4. ด้านการสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้	4.69	.38	มากที่สุด
5. ด้านเทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม	4.67	.35	มากที่สุด
รวม	4.65	.33	มากที่สุด

ผลการศึกษาระดับผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครพนม เขต 2 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการนิเทศหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้

ตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 จำแนกตามสถานภาพ โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้าน

ภาวะผู้นำทางวิชาการของ ผู้บริหารสถานศึกษา	สถานภาพ				t	p
	ผู้บริหารสถานศึกษา		ครู			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการมีวิสัยทัศน์ที่ทันสมัย	4.88	.20	4.50	.41	12.01**	.00
2. ด้านการนิเทศหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้	4.83	.20	4.51	.40	10.55**	.00
3. ด้านการสร้างภาคีเครือข่ายทางวิชาการ	4.82	.24	4.53	.44	8.46**	.00
4. ด้านการสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้	4.88	.22	4.58	.41	9.25**	.00
5. ด้านเทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม	4.81	.23	4.59	.39	6.83**	.00
รวม	4.84	.22	4.54	.41	9.42**	.00

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครพนม เขต 2 โดยภาพรวมพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีความคิดเห็นภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านการมีวิสัยทัศน์ที่ทันสมัย ด้านการนิเทศหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ ด้านการสร้างภาคีเครือข่ายทางวิชาการ ด้านการสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ ด้านเทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม ผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดเห็นสูงกว่าครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้าน

ภาวะผู้นำทางวิชาการของ ผู้บริหารสถานศึกษา	แหล่งความ แปรปรวน	SS	Df	MS	F	Sig
1. ด้านการมีวิสัยทัศน์ที่ทันสมัย	ระหว่างกลุ่ม	.20	2	.10	.65	.52
	ภายในกลุ่ม	58.58	379	.15		
	รวม	58.78	381			
2. ด้านการนิเทศหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	.15	2	.08	.54	.58
	ภายในกลุ่ม	53.27	379	.21		
	รวม	85.80	381			
3. ด้านการสร้างภาคีเครือข่ายทางวิชาการ	ระหว่างกลุ่ม	.49	2	.24	1.48	.23
	ภายในกลุ่ม	62.36	397	.16		
	รวม	62.85	381			
4. ด้านการสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	.76	2	.38	2.58	.08
	ภายในกลุ่ม	55.58	379	.15		
	รวม	56.34	381			
5. ด้านเทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม	ระหว่างกลุ่ม	.55	2	.28	2.21	.11
	ภายในกลุ่ม	47.17	379	.12		
	รวม	47.72	381			
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	.30	2	.15	2.03	.13
	ภายในกลุ่ม	27.91	379	.07		
	รวม	28.21	381			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

การเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า โดยรวมและรายด้านไม่มีความแตกต่างกัน

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานคุณภาพผู้เรียนยุคชีวิตวิถีใหม่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้าน

คุณภาพผู้เรียนยุคชีวิตวิถีใหม่	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน	4.58	.38	มากที่สุด
2. ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์	4.62	.35	มากที่สุด
3. ด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม	4.55	.37	มากที่สุด
4. ด้านทักษะการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง	4.55	.37	มากที่สุด
5. ด้านสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี	4.64	.34	มากที่สุด
รวม	4.59	.28	มากที่สุด

ผลการศึกษาเกี่ยวกับคุณภาพผู้เรียนยุคชีวิตวิถีใหม่สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านที่ 5 ด้านสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านที่ 3 ด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมและด้านที่ 4 ด้านทักษะการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง

ตารางที่ 5 ผลการเปรียบเทียบคุณภาพผู้เรียนยุคชีวิตวิถีใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 จำแนกตามสถานภาพโดยภาพรวมและจำแนกเป็นรายด้าน

คุณภาพผู้เรียนยุคชีวิตวิถีใหม่	สถานภาพ				t	p
	ผู้บริหารสถานศึกษา		ครู			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน	4.74	.29	4.48	.40	7.07**	.00
2. ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์	4.70	.26	4.56	.38	4.29**	.00
3. ด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม	4.69	.27	4.48	.39	6.18**	.00
4. ด้านทักษะการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง	4.67	.34	4.48	.38	4.85**	.00
5. ด้านสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี	4.71	.27	4.60	.36	3.41**	.00
รวม	4.70	.21	4.52	.29	7.01**	.00

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลการเปรียบเทียบคุณภาพผู้เรียนยุคชีวิตวิถีใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 จำแนกตามสถานภาพ โดยภาพรวม พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณภาพผู้เรียนยุคชีวิตวิถีใหม่แตกต่างกันโดยผู้บริหารสถานศึกษาสูงกว่าครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม ด้านทักษะการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ด้านสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี ผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดเห็นสูงกว่าครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01

ตารางที่ 6 ผลการเปรียบเทียบคุณภาพผู้เรียนยุคชีวิตวิถีใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียน โดยภาพรวมและรายด้าน

คุณภาพผู้เรียนยุคชีวิตวิถีใหม่	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	Sig
1. ด้านผลสัมฤทธิ์ทางวิชาการของผู้เรียน	ระหว่างกลุ่ม	.49	2	.25	1.68	.19
	ภายในกลุ่ม	55.88	379	.15		
	รวม	56.38	381			
2. ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์	ระหว่างกลุ่ม	.34	2	.17	1.38	.25
	ภายในกลุ่ม	46.25	379	.12		
	รวม	46.59	381			
3. ด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม	ระหว่างกลุ่ม	.16	2	.08	.61	.54
	ภายในกลุ่ม	51.10	379	.13		
	รวม	51.27	381			
4. ด้านทักษะการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง	ระหว่างกลุ่ม	.62	2	.31	2.24	.11
	ภายในกลุ่ม	52.43	379	.14		
	รวม	53.05	381			
5. ด้านสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี	ระหว่างกลุ่ม	.51	2	.26	2.26	.11
	ภายในกลุ่ม	42.99	379	.11		
	รวม	43.50	379			
โดยรวม	ระหว่างกลุ่ม	.22	2	.11	1.40	.25
	ภายในกลุ่ม	29.32	379	.08		
	รวม	29.54	381			

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการเปรียบเทียบคุณภาพผู้เรียนยุคชีวิตวิถีใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียนระหว่างโรงเรียนขนาดเล็ก โรงเรียนขนาดกลางและโรงเรียนขนาดใหญ่ พบว่าโดยรวมและรายด้านไม่มีความแตกต่างกัน

7. ความสัมพันธ์ระหว่างผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณภาพผู้เรียนยุคชีวิตวิถีใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 พบว่า โดยภาพรวมผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์ทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .01 ($r_{xy} = .88$) กับคุณภาพผู้เรียนในระดับสูง

8. อำนาจพยากรณ์ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนยุคชีวิตวิถีใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 นำมาวิเคราะห์ 5 ด้านพบว่า มีจำนวน 3 ได้แก่ ด้านเทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม ด้านการสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ ด้านการมีวิสัยทัศน์ที่ทันสมัย ที่ โดยตัวแปรพยากรณ์ทั้ง 3 ด้าน ร่วมกันพยากรณ์ ได้ร้อยละ 29 และสามารถเขียนสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบได้ ดังนี้

สมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ

$$Y' = 2.46 + .15X_4 + .17X_5 + .14X_1$$

อภิปรายผล

จากการวิจัยภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนยุคชีวิตวิถีใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ผู้วิจัยได้อภิปรายผลตามสมมติฐาน ดังนี้

1) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการเป็นผู้นำ มีคุณลักษณะ พฤติกรรมและความสามารถในการสร้างแรงบันดาลใจ ให้บรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย ซึ่งสอดคล้องกับ Limpaboon, Wonnawedand and Pauwongsaku (2022) ทำวิจัยเรื่องภาวะผู้นำทางวิชาการในศตวรรษที่ 21 ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี พบว่า ภาพรวมมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับค่าเฉลี่ย คือ ด้านวิสัยทัศน์เพื่อการเปลี่ยนแปลง รองลงมาคือ ด้านการสื่อสาร และด้านความยืดหยุ่น ด้านความร่วมมือ และด้านจินตนาการและนวัตกรรม

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 จำแนกตามสถานะภาพแตกต่างกัน จำแนกตามขนาดไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาไม่ว่าจะอยู่ในโรงเรียนขนาดใด แต่บทบาทต้องมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบงานด้านวิชาการเป็นสำคัญ โดยยึดตามหลักสูตรแกนกลางขั้นพื้นฐานและยึดตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งสอดคล้องกับ Juntha (2020) ได้ทำวิจัยเรื่องการศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดนครพนม พบว่า ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในจังหวัดนครพนมตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนจำแนกตามสถานภาพ โดยรวม มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 จำแนกตามที่ปฏิบัติงานอยู่ในขนาดของโรงเรียนโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับคุณภาพผู้เรียนยุคชีวิตวิถีใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 ได้มีการจัดอบรมให้ความรู้เพื่อพัฒนาและเพิ่มศักยภาพของผู้บริหารอย่างต่อเนื่อง อีกทั้งผู้บริหารตระหนักถึงความสำคัญของการบริหารงานวิชาการ ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนในสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับ Chanthorn and Jinarat (2019) ได้ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนากลยุทธ์และองค์การแห่งการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนกีฬาสังกัดสถาบันการพลศึกษา พบว่า องค์ประกอบของคุณภาพผู้เรียน ประกอบด้วย มีสุขนิสัยสุขภาพกายและจิตดี มีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์และการ มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตร

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบคุณภาพผู้เรียนยุคชีวิตวิถีใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 2 จำแนกตามสถานะภาพแตกต่างกัน จำแนกตามขนาดไม่ต่างกัน ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษามีความตระหนักถึงบทบาทของตนเองในฐานะผู้นำยุคดิจิทัลและการสนับสนุน อำนวยความสะดวกให้แก่บุคลากรในการบริหารจัดการสถานศึกษาให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลง และอาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษาไม่ว่าจะอยู่ในโรงเรียนขนาดใด แต่บทบาทต้องมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบงานด้านวิชาการเป็นสำคัญ โดยยึดตามหลักสูตรแกนกลางขั้นพื้นฐานและยึดตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งสอดคล้องกับ สอดคล้องกับ งานวิจัย Sirisawad and Sriputtarin (2020) ได้ทำวิจัยเรื่อง การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนกับคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม พบว่า คุณภาพผู้เรียนใน

โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 22 จังหวัดนครพนม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบจำแนกตามสถานภาพ โดยรวมพบว่าแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผลการเปรียบเทียบตามขนาดโรงเรียน โดยรวมพบว่าไม่แตกต่างกัน

3) ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับคุณภาพผู้เรียนยุคชีวิตวิถีใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 โดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวก ($r_{xy} = .88$) กับคุณภาพผู้เรียนในระดับสูง ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ที่มีความรู้และเข้าใจในหลักการบริหารและสามารถดำเนินการตามกระบวนการบริหารได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้คุณภาพผู้เรียนยุคชีวิตวิถีใหม่ ที่มีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมและรูปแบบการใช้ชีวิตใหม่พร้อมกันทั่วโลกในช่วงโควิดระบาด ซึ่งหากผู้บริหารสถานศึกษามีวิสัยทัศน์ที่ทันสมัย รู้เท่าทันเทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม จึงจะสามารถทันต่อเหตุการณ์และสามารถแก้ไขหรือลดปัญหาที่อาจเกิดขึ้นได้ ซึ่งสอดคล้องกับ Pakdeesri, Phothiwat and Kittiporn (2017) ได้ทำวิจัยเรื่อง ปัจจัยการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสกลนคร เขต 1 พบว่า ด้านคุณภาพผู้เรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากและรายข้ออยู่ในระดับมาก ทุกข้อ ด้านปัจจัยการบริหารวิชาการของผู้บริหาร ในภาพรวมมีความสัมพันธ์กับคุณภาพผู้เรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีความสัมพันธ์เชิงบวก ($r_{xy} = 0.794$)

4) ผลการวิเคราะห์หาอำนาจพยากรณ์ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนยุคชีวิตวิถีใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ได้แก่ ด้านการสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ ด้านเทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม ด้านการมีวิสัยทัศน์ที่ทันสมัย ตัวแปรทั้ง 3 ด้าน ร่วมกันทำนายอธิบายความแปรปรวนคุณภาพผู้เรียนยุคชีวิตวิถีใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ได้ร้อยละ 29 ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามีส่วนส่งเสริมคุณภาพผู้เรียนยุคชีวิตวิถีใหม่ ให้ประสบผลสำเร็จ นำพาวงค์กรไปสู่เป้าหมาย เกิดการพัฒนาและสามารถจัดการศึกษาที่มีคุณภาพ ซึ่งสอดคล้องกับ Bunchai and Kheawnamchum (2021) ได้ทำวิจัยเรื่อง ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนยุคประเทศไทย 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ พบว่า ผลการวิเคราะห์อำนาจพยากรณ์ พบว่ามี 3 ด้าน สามารถพยากรณ์คุณภาพผู้เรียนยุคประเทศไทย 4.0 ได้ร้อยละ 79 เรียงลำดับจากตัวแปรที่มีอำนาจพยากรณ์มากไปน้อย ได้แก่ ด้านการสร้างมาตรฐานด้านวิชาการและพัฒนาด้านวิชาชีพของครู, ด้านจัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ของนักเรียน, ด้านการกำหนดเป้าหมายและการนำไปสู่การปฏิบัติของโรงเรียน

สรุปผล

1) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาจำแนกตามสถานภาพ พบว่า แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01 เมื่อเปรียบเทียบตามขนาดโรงเรียน พบว่า ไม่แตกต่างกัน

2) คุณภาพผู้เรียนยุคชีวิตวิถีใหม่ โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ผลการเปรียบเทียบคุณภาพผู้เรียนยุคชีวิตวิถีใหม่จำแนกตามสถานภาพ พบว่า แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญระดับ 0.1 เมื่อจำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า ไม่แตกต่างกัน

3) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับคุณภาพผู้เรียนยุคชีวิตวิถีใหม่ โดยรวมมีความสัมพันธ์ทางบวก ($r_{xy} = .88$) กับคุณภาพผู้เรียนในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .01

4) ตัวแปรภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ร่วมส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนยุคชีวิตวิถีใหม่ มี 3 ตัวแปร ด้านเทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม ด้านการสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ ด้านการมีวิสัยทัศน์ที่ทันสมัย

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อการนำไปใช้

1) ผลจากการศึกษาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครพนม เขต 2 พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการนิเทศหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ ดังนั้นผู้บริหารควรมีการนิเทศและประเมินผลการสอนของครูอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง สร้างความเข้าใจในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและจัดให้ครูได้ผลัดเปลี่ยนการนิเทศการสอนของเพื่อนครูด้วยกัน

2) ผลจากการศึกษาการดำเนินงานคุณภาพผู้เรียนยุคชีวิตวิถีใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครพนม เขต 2 พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม และด้านทักษะการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ดังนั้น สถานศึกษาควรมีการส่งเสริม การเรียนรู้ทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมให้ผู้เรียนมีความสามารถใช้และเลือกใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมทันสมัยเข้าถึงข้อมูลสืบค้นข้อมูลที่ต้องการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ใช้ภาษาในการถ่ายทอดความคิด ความเข้าใจ ความรู้สึก สร้างสรรค์นวัตกรรมวิธีการปฏิบัติปรับปรุงหรือดัดแปลงต่อยอดประดิษฐ์ที่แปลกใหม่เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่หลากหลาย และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรมีการวิจัยภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนยุคชีวิตวิถีใหม่ ของสถานศึกษาระดับอื่น ๆ เช่น ระดับประถมศึกษา ศูนย์การศึกษาพิเศษ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เป็นต้น

2) ควรมีการวิจัยสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และแนวทางพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนยุคชีวิตวิถีใหม่สำนักงานเขตอื่น ๆ ต่อไป

3) ควรมีการวิจัยภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานด้านต่าง ๆ ในโรงเรียนเพื่อเพิ่มศักยภาพในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

องค์ความรู้ใหม่

ภาพที่ 1 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนยุคชีวิตวิถีใหม่
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2

ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนยุคชีวิตวิถีใหม่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 2 ด้าน พบว่า มีจำนวน 3 ด้าน ได้แก่ ด้านเทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม ด้านการสร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ ด้านการมีวิสัยทัศน์ที่ทันสมัยสามารถส่งผลต่อคุณภาพผู้เรียนยุคชีวิตวิถีใหม่ ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาสามารถนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการและคุณภาพผู้เรียนต่อไป

References

- Bunchai, C., & Kheawnamchum, J. (2021). Academic Leadership of School Administrators Affecting Student Quality in Thailand of 4.0 Era, Under the Bueng Kan Primary Educational Service Area Office. *Rajapark Journal*, 15(38), 208–223.
- Chanthorn, R., & Jinarat, P. (2019). The Strategic Development and Learning Organization to Support Students Quality in Sports School Under the Institute of Physical Education. *UMT Poly Journal*, 16(1), 481–487.

- Chaotrakul, K. (2019). *Developing the quality of learners through the cooperation of public and private organizations Nawaminthrachinuthit Triamudomsuksanomklao School*[Research Report, Office of the Basic Education Commission, Ministry of Education].
- Chareonkorn, S. (2018). Academic Leadership of Educational Institution Administrators in the Organization. *Journal of Roi Kaensarn Academi*, 3(2), 1–16.
- Inwang, K., Peechapol, C., Jindamanee, T., & Somboonpol, U. (2017). *An Academic Leadership Developmental Model by Knowledge Management of Executives from Private Universities. Journal of Business Administration*, 6(1), 114–129.
- Juntha, C. (2020). *A Study of Academic Leadership of School Administrators under Office of Basic Education in Nakhon Phanom Province*[Master's Thesis, Sakon Nakhon Rajabhat University].
- Karnjanapun, R. (2020). School administration in the crisis situation of the Coronavirus 2019 (COVID-19). *Ph.D. in Social Sciences Journal*, 10(3), 545–556.
- Klanpaitoon, S. (2021). *A Model for Developing Administrator's Instructional Leadership in The Digital Age*[Master's Thesis, University Naresuan].
- Kopatta, S., Poovatanakul, V., Wattananarong, A., & Meekhun, K. (2021). Learner Quality Students Support System Administration in Schools. *Journal of Roi Kaensarn Academi*, 6(8), 371–387.
- Limpaiboon, T. Wonnawedand, N., & Pauwongsaku, S. (2022). (2019). The Academic Leadership in the 21st Century of Basic Educational School Administrators Under the Secondary Educational Service Area Office Suphanburi. *Journal of Roi Kaensarn Academi*, 7(1), 36–48.
- Ministry of Education. (2020). *Formulating Educational Standards for Educational Institutions*. The Agricultural Co-operative Federation of Thailand Printing Press, Ltd.
- Office of the Basic Education Commission. (2018). *Basic Educational Standards and Internal Quality Assurance of Educational Institutions*. The Agricultural Co-operative Federation of Thailand Printing Press, Ltd.
- Pakdeesri, N., Phothiswat, S., & Kittiporn, L. (2017). Factors Academic Administration of Administrators Affecting the Quality of the Students in Schools Under the Office of Sakon Nakhon Primary Educational Service Area 1. *Journal of Educational Administration and Leadership*, 6(21), 93–103.
-

- Pomkasate, P., Xupravati, P., & Siribanpitak, P. (2020). Student Supporting Systems Management Analysis for Enhance the Quality of Secondary School Students. *Journal of Education Studies*, 49(4), 1–13.
- Sirisawad, W., & Sriputtarin, S. (2020). Implementation of Student Supporting System and Student Quality Under the Secondary Educational Service Area Office 22 in Nakhon Phanom Province. *Rajapark Journal*, 14(34), 153–167.
- Somprach, K. (2017). Learning Leadership of School Principals: A Grounded Theory Study. *Social Sciences Research and Academic Journal*, 12(34), 51–66.
- Srisa-ard, B. (2017). *Preliminary Research* (10th ed.) Suweeriyasan.
- Tancharernrat, T. (2020). *Instructional Leadership of Administrator and Teacher Skill in 21st Century in School Under the Secondary Educational Service Area Office 8* [Master's Thesis, Silpakorn University].
- Tigulwong, S. (2021). The Development of a Strategic Plan for Managing a Student-Centered Learning Process to Strengthen the Quality of Students According to Basic Educational Standards for the Students of Rittiyawannalai School Under Secondary Educational Service Area Office 2. *Interdisciplinary Sripatum Chonburi Journal*, 7(1), 57–69.